

STRETNUTIE FILOZOFOV V ZWETTLI R. 1988

Hoci činnosť filozofa spočíva prevažne v čítaní a písaní, v takpovediac mŕkvom premýšľaní nad problémami a otázkami, nemožno prehliadnuť, že k prostriedkom a stimulom jeho činnosti patrí aj živý kontakt myslí, t. j. rozhovor, diskusia, výmena názorov, stretnutie s podobne či inak, ba i protichodne uvažujúcimi a argumentujúcimi kolegami. Takéto stretnutie sa konalo v dňoch 7. až 11. júna 1988 v rakúskom Zwettli, za účasti filozofov z Československa, NDR, NSR, Poľska, Maďarska, Japonska a samozrejme Rakúska. Stretnutie sa koná každoročne a organizuje ho Inštitút filozofie Viedenskej Univerzity. Tohto roku to bolo po jubilejný dvadsiaty piaty raz. Slávnostný ráz tohtoročného stretnutia poďiarkla aj prítomnosť a prihovor rakúskeho ministra pre vedu Hansa Tuppého na privítacej večeri.

Vedecké zasadanie, ktorého téma znela *K pojmu individua*, otvoril Hans-Dieter Klein. Po krátkom privítaní, požiadal účastníkov o nahlásenie referátov k danej téme. Z ponúknutých referátov nakoniec vybral päť, ktoré mali podľa jeho názoru najužšiu nadväznosť na stanovenú tému (medzi nimi boli tri z ČSSR: Jindřich Zelený, Jakub Netopilík a Milan Sobotka).

Vstupný referát s názvom *K pojmu individua — expozícia a problém* predniesol H. D. Klein. Mal dejinnofilozofický charakter a opieral sa o platónovskú, aristotelovskú a hegelovskú argumentáciu. Nasledovala živá diskusia, v ktorej účastníci kladli otázky jednak k jednotlivým tvrdeniam referátu, jednak navrhovali rozšírenie pre referát charakteristického fundamentálno-filozofického pýtania sa o aspekt konkrétne historický či spoločenský.

Priebeh ďalšieho zasadania a diskusie, moderovanej sukcesívne vždy jedným zástupcom zo zúčastnených delegácií, sa orientoval na prednášané referáty. Erich Heintel (emeritovaný profesor Univerzity vo Viedni a spoluzakladateľ stretnutí filozofov v Zwettli) predniesol referát na tému *Problém špeciálnych vied a jednotnej vedy*. Referát Jindřicha Zeleného *Vzťah materialisticko-dialektického protirečivého myslenia k Aristotelovmu princípu protirečenia* bol materialistickým kontrapunktom interpretácie Aristotela zo strany rakúskych kolegov. Príspevok Jakuba Netopilíka bol zameraný na analýzu vzťahu medzi individuum, individualitou a osobnosťou. Milan Sobotka rozpracoval tému stretnutia na pozadí tradície nemeckej klasickej filozofie, osobitne J. G. Fichteho. Joachim Horn (Univerzita Rezno) interpretoval vo svojom príspevku Hegelovu fenomenológiu ako antropológiu a usiloval sa o menej abstraktný výklad pojmu individua.

Ani dvadsiaty piaty ročník vedeckého zasadania v Zwettli neskončil ujednotením názorov a hľadísk a filozofický rozhovor nevyústil vo filozofický dohovor, avšak účastníci sympózia sa zhodli v jednom: v potrebe ďalšieho stretnutia a z navrhnutých tém sa väčšinou hlasov vyslovili za túto: *Teória a prax: Individuum vo vzťahu k iným a v spoločnosti*. Vstupný referát k tejto téme predniesol Wolfgang Eichhorn z NDR.

Tibor Pichler